

BISERIC'A si SCOL'A.

Foia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana : Duminec'a.

Pretiu abonamentului :	Pretiu insertiunilor :	Correspondintele si banii de prenumeratie
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu	se se adreseze la Redactiunea dela
" " " " jum. anu 2 „ 50 „	cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	„BISERIC'A si SCOL'A“
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	in Aradu, la institutul pedagogicu-teologicu.
" " " " j. a. 3 „ 50 „		

Cas'a tieranului romanu.

Voindu a ridica poporul si a-i ajuta, ca se-si poata elupta o sorte mai buna si mai demna, avemu trebuintia a-lu cunoaste. Se intramu deci in cas'a tieranului romanu, si se vedemu locul, in care amu crescutu, si in care traiesce „talp'a casei si stelpulu tierii.“

In cele mai multe parti si mai cu seama aici la siesu, marturisimu, este de multe ori infioratoria privelisea, ce ni se infacisieza, cand calcamu pragulu, se vedemu locul menita a da bisericeii si natiunii forciele intelectuali si morali, de cari avemu trebuintia, si pre cari trebuie se basamu totulu. Aici vedemu si cunoascemu greutatea timpului, in care traimu, si greu'a misiune, ce apesa pre umerii preotului, invetiatiului si preste totu ai intelingentiei romane.

Ne spunu betranii, si ne potemu aduce aminte si noi, ca in vremile de mai nainte era mare pietatea, carea o gaseai in cas'a romanului. Aici gaseai ordine, disciplina, stim'a fiului facia de tata, o iubire reciproca si diligentia in tote. Langa acestea gaseai apoi incat era posibilu intre impregiurarile din acele timpuri, multiemire si abundantia.

Ei bine, astadi asia se vede, s'au schimbatu acestea tote. Cas'a romanului nu ne poate satisface nici din respectulu intelectualu-moralu, nici din punctulu de vedere fisicu-materialu.

In cas'a romanului, durere, nu mai intelnesci astadi acea pietate si religiositate, care a sustienutu pe romanu in luptele cele indelungate ale trecutului, nu mai intelnesci in multe parti ordinea si disciplin'a casnica, carea da vietii familiare adeverat'a ei valore, nu mai intempini apoi pre naturalu nici indestulare si multiemire, si cu atat mai putienu abundantia.

Daca ne vomu intreb'a de cause, vomu afla tare multe. In prim'a linia vomu nota, ca tie-

ranulu nostru in multe locuri nu-si intielege interesele sale. Deprinsu in anii buni de mai nainte cu dari mai putiene si cu venite mai mari, tieranulu romanu, se pare, ca nu se scie afla in timpul de facia. Anii cei grei din urma l'au facutu se cada in o apathia forte periculosa. Elu se vede, ca nu intielege, ca in timpuri grele omulu are trebuintia pre de o parte a desvoluta diligentia multu mai mare ca intimpuri bune, er pre de alt'a a-si restrengre cat mai tare pretensiunile vietii si a-se modera in tote. Cutezamu deci a afirma, ca acesti ani rei nu aru apesa atat de greu asupra nostra, daca amu desvoluta mai multa diligentia si daca tieranulu nostru aru precepe in mesura mai nare a crutia.

Nicairi nu vei vede mai bine lips'a de diligentia, ca intrandu in cas'a si curtea tieranului. Intrandu in casa vei vede, ca putienele obiecte, cari formeza mobiliariulu casei nu sunt atat de bine ingrigite si arangiate la locul lor, precum ar trebui, ci in multe parti affi o disordine in tote. Din acesta casa lipsesce apoi in prim'a linia aerulu curatu, prim'a conditiune de vietia si sanatate. Ferestrele tieranului nu se deschidu in timpu de ierna, ca chili'a lui se-se poata ventilá, asia incat cei ce traescu intrens'a, i vedi cu faci'a palida, si portandu gemenele a o multime de morburi. Cand natur'a tare numai este capace a resiste multeloru gazuri stricatiöse din casa, si omulu cade in morbu mai cu seama in timpu de ierna, atunci zacendu in acea atmosfera ca bolnavu, fara dieta si ingrigiri, si chiar si fara aeru curatu, pe unu astfelu de morbosu lu-ascapta in celu mai scurtu timpu o morte sigura. Mortea prematura a oricarui individu este apoi o perdere insemnata nu numai familiara, ci si nationala.

Curatien'a in casa este o recerintia atat de necesaria pentru vietia si sanatate, incat fara curatienia nu potemu avea nici un'a din aceste

doue. Ea are apoi acea parte buna, ca nu costa parale. Apa casi aeru ne a datu Creatoriulu in abundántia in tóte partile. Ceea ce recere curatién'a este numai munca si grige, cari nu ne costau parele, ci numai bunavointia. In punctulu acest'a pórtá vin'a mai antaiu femeí'a, si numai in a dou'a linia barbatulu.

Femeii romane nu-i se póte imputá lipsa de activitate. Din contra este in genere cunoscutu, ca femeí'a romana este fórté diligénta. Se vede tréb'a inse, ca ea nu scie, si nu póte sustiené cas'a si lucrurile din casa in curatiénia din motivu, ca n'a avutu scóla, carea se o lumineze, si se o faca, se intieléga insemnatatea curatiéniei.

Pre langa acést'a i-lipseste femeii romane cunoscenti'a de a ferbe, de a prepará bucatele. Raru mananca tieranulu nostru o bucata buna si nutritória si o pane buna. Acést'a se intempla nu numai la tierani lipsiti, ci si la cei cu dare de mana. Caus'a este, ca femeí'a romana nu-i scie prepará bucatele, n'a avutu de unde se invetie, si astfelu nu póte satisface celei mai insemnate conditiuni, ce trebuie se le intrunésca o buna económa.

Unu altu reu mare, care lu-gasimu in cas'a romanului este luculu la femei. In timpulu din urma pareca de odata cu anii cei rei a venitu si acést'a plaga si calamitate asupra tieranului romanu. Daca te duci astadi Duminec'a prin sate, vedi ca tieran'a romana desvólta in unele parti unu lucsu de speriatu. Afli apoi ca luculu acel'a se intempla pe contulu multoru lururi de neaparata trebuintia, si pre alocurea chiar pre datoria, pre bani luati imprumutu cu mari interese.

Spre mare durere vedi astadi cá vitiu generalu acea datina urita la femei de a-si spoi feciele cu vapseli si otravuri omorítórie, incát cand le vedi, gandesci, ca sunt nescie statue.

Caus'a acestoru rele este de buna séma lip-s'a de lumina, nescienti'a. Daca femeí'a romana ar fi destulu de luminata, de siguru nu le ar face.

(Va urmá.)

C u v e n t a r e

pentru dominec'a a IV-a din paresimi.

Dedicata Prea Santiei Sale, Ilustrissimului Domnu

IOANU POPASU

Episcopulu Caransebesiului

„Era Isusu apucandu-lu de mana l'a radica si s'a sculatu“
(Marcu IX. 27.)

Nenorocitu parinte! Cât de tare, cât de cumplitu a fost isbita inim'a ta! Tu aveai numai unu fiu, unu unicu mostenitoriu póte, si acest'a erá stapanitu de unu duchu cumplitu. Parinte nenorocitu!

Tu asteptai dela copilasiulu teu surisulu dulce si fragedu alu copilariei, sarutarile lui inocinte si calduróse, imbratioiare dulce, prosperare sufletésca si trupésca. Dar vai! in loculu surisului observi la densulu scrisinirea, in loculu sarutariloru spume, in locu de imbratioiare sdrobire, in locu de prosperare sufletésca si trupésca, uscare de viu. Nenorocitu parinte! Dar si mai nenorocitu fiu! La léganulu teu a veghiatu primejdi'a, nenorocirea te-a laptatu si te-a crescuta si duchulu surdu si mutu, duchulu infricosiatu alu epilepsiei te-a apucatu. Elu te stepanesce, elu te insotiesce, elu te maltratéza incát singuru te sdrobesci, faci spume, scrisinesci cu dentii si te usuci! Oh nenorocitu de trei ori nenorocitu fiu! Aa n'ar fi fostu mai bine Iub. A. ca acést'a fiintia deplorabila, acestu fiu stapanitu de duchulu epilepsiei nici se nu se fia nascutu séu se fia moritu, decatu se duca o viétia mai rea, mai cruda, mai infiorátia decát mórtea? Pentru densulu ar fi fostu nesmintitu mai bine asia, inse nu si pentru noi. Déca densulu nu s'ar fi nascutu séu ar fi moritu si déca evangeli'a de astadi nu s'ar fi scrisu noue spre invetiatura si esemplu, sciream noi acum, cum se potu lecuí ómenii cei stepaniti de duchuri necurate? O asemenea scire inse este de neaperata trebuintia pentru totu crestinalu. Cáci, bagati bine de séma! eu sustienu cu taria, ca sunt putieni, fórté putieni crestini, cari n'ar fi cercati, ma chiar stepaniti de duhuri necurate. Nu zimbíti! nu rideti! nu privireti cu ironia la mine, ca-ci eu sustienu ceea ce am afirmatu si éca! repetezu aceea desi mai respicatu si mai pre intielesu: sunt putieni, fórté putieni crestini, cari nu sunt stepaniti de duhuri necuratu alu patimioru. Voiti dovedi? Priviti in prejurula vostru si dorere! le veti aflá cu prisosintia!

Inse tocmai despre acestu duhu necuratu vréu eu se vi vorbescu astadi, despre acestu duhu, carele pustiesce sufletele, pustiesce casele, satele si orasiere, si preface pamentulu intr'unu desiertu cumplitu, aretandu-ve

1. urmarile patimilor

2. lecuirea lor.

Fiti deci cu bagare de séma!

I.

Epilepsi'a este Iub. A. o bóla dintre cele mai cumplite. Ea intuneca mintea, intarita sangele, turbura creerii, tempesce sentiulu, si nimicesce gandirea. Totu ceea ce suntemu dedati a intielege prin cuvintulu de viétia piere órecumva din cei bantuiti de acestu duhu infioratoriu si numai nisce poteri tainice si aréta esistinti'a in trupulu celui epilepticu prin nisce convulsiiu grózneice.

Dara óre patim'a ce face cu acel'a, pre éarele lu-stepanesce? Au nu intuneca si ea mintea? Au nu intarita si dens'a sangele? Au nu turbura si ea creerii? Au nu tempesce si ea sentiulu, a totu ce e bunu, frumosu si nobilu? Au nu nimicesce si ea gandirea la dreptate? Au nu nimicesce si dens'a viétia sufletésca?

Dara Iub. A. bagati bine de séma! patim'a nu-lu apuca pre omu de odata, ci ea o neimpacata dusimana a fericirei tempurarie si vecinice a lui se apropia de elu, luandu chipulu seducatoriu alu unei sfatútorie binevoitória. Ea sadescé mai antaiu in inim'a lui placerile, si le cultiva totu mai multu. Apoi apeléza la sensualitatea lui, pre carea o scie desteptá prin cele mai frumóse promisiuni. Ce-i pasa

ei de consciință? Scrupulii acestei'a îi scie dens'a delatură prin mii de escusari și apucături.

Déca ti-ai face tu o omule! o diua buna, óre se fia peccatu aceea? îi dice ea. N'ai asudatu tu destulu, n'ai suferitu tu destulu nai avutu destule lipse și neajunsuri? Acum éca ti se imbie ocașiunea, cauta deci de te folosese de ea, ca-ci póte se nu mai reintórca! Ce-ti strica ca-ti procura o simpla placere? Căti ómeni si-o procura fara picu de gandire si tu, numai tu ai fi destulu de crudu se ti-o refuzezi? Si inim'a omului asculta cu aviditate aceste sfaturi seducătorie, ea inlatura opunerile mintii sanatóse, preceptele santei religiuni și antaiulu pasiu, pasiulu celu mai fatalu e facutu! Sensualitatea i-irita sangele, i-ametiesce creerii, i-turbura mintea. Elu nu mai aude, nu mai vede, nu mai scie alt'a, decât se-si sature poftele lacomóse. Dreptate, adeveru, virtute totu ce e bunu, ce e onestu, ce e nobilu nu mai esista pentru densulu, numai pof't'a o vede, numai pof't'a lu-atrage, numai pof't'a lu-stapanesce, ca se-lu predée acusi in stapanirea și mai dojositória a patimiloru!

Candu dusimanului neimpecatu i-a succesu se face o spartura in zidurile cetatii impresurate, elu salta de bucuria, éra aparatorii credinciosi ai ei se intristéza sciindu ca nu voru poté sustiené multu tempu. Tocmai asia e candu omulu a ajunsu acolo se face antaiulu pasiu catra peccatu, candu da locu pofteloru in inim'a sa. Atunci patimile jubiléza, éra virtutile, angerulu pazitoriu alu lui, se retragu, si se intristéza prevediendu ca loculu loru lu-voru ocupá acele. Si ele crudele lu-ocupa cu lacomia! Duhulu necuratu se incubá in inim'a omului, si o stapanesce pre ea. Dara voi inca nu cunósceti deajunsu davarile ce le face densulu aci. Se mergemu deci mai de parte!

Iubirea este — cum se mé exprimú numai? — este radacin'a, isvorulu tuturor virtutiloru, este unu sentiementu curatu dumnediescu, atot fericitoriu! „Ea nici o data nu cade“ (I. Corint. XIII. 8.) dice marele Apostolu. Da! Sante Apostole! iubirea ta n'a cadiutu. N'a cadiutu acelora, ce au urmatu cu credintia. Acelui'a, caruia, i-ai urmatu tu! Inse toti sunt Apostoli, nu toti au credintia neclatita, nu toti au tari'a sa, tari'a muceniciloru, tari'a crestiniloru nepotieniti! Si de multimea acestor'a se apropia in chipu de ispita patim'a. Scriptur'a vi demanda se iubiti, dice ea. Sciti voi inse cum se iubiti? Nu? Veniti se ve invetiú eu! Si constanta intru a nimici fericirea omenesca si a preface pamentulu intru iadu nesuferitu, rapesce fetiórei pudórea, tenerului sfiál'a barbatului constantia, muerii credinti'a, aprinde pana si in betranulu fara de minte foculu spurcatu alu necuratiei, ii-aprinde, ii-momesce, ii-desnervéza ii-inyeninéza si ca de incoronare li daruesce moscenitori — cu semnulu peccatului pre fetiele loru!!! Cei ce au urechi de auditu se audia ce face patim'a din jertf'a sa, din omu!

Patim'a este unu duhu necuratu cumplitu ce stapanesce pre multi moritori in daun'a lor vremelnica si vecinica. O cunósceti acum Iub. A. Me temu ca inca nu. Se mergemu deci mai departe.

Sunt carari, cari li se paru ómeniloru a fi drepte inse sfsritulu loru duce in fundulu iadului, dice intieptulu Sirahu. O asemenea cale este si patim'a iubirei de argintu. Ce e dreptu omulu trebue se lucreze necontenitu, ca se-si elupte o pusețiune neaternata, si se-si póta cauta cu tigna de cele sufietesci.

E bine si folositoriu se face omulu asia. Inse vine patim'a si-i sioptesce: Pricepi tu carele este scopulu vietii? Intielegi tu ca numai si numai castigulu e acestu scopu. Cauta deci de castiga! Ié de unde poti si cum poti, numai se iéi cu istetime! La ce se alegi mijlócele? Numai cei nebuni facu acést'a! Apoi cugeta numai, Apostolulu singuru afirma, ca „*déca cineva nu póta grija de ai sei si mai vertosu ai casei sale s'a lapadatu din credintia si este mai reu decatu celu necredinciosu*“ (I. Timot. V. 8.) Asia dara si legea ta te indémna se parasesci scrupulii si se aduni mereu. Cauta deci si-ti inmultiesce averea. De ai sci tu cât de usioru poti deveni avutu! Cauta numai! Vedi colo omulu acél'a? E unu nemernicu! Ruinéza-lu si-ti insusiesce averea lui! Asia acum bine ai facutu. Dar ai fi de compatimiu de te-ai opri aci! Uita colo veduv'a aceea! Are o mosióra frumosica! Ea nu o mai póte tiené. Cauta se nu-ti previna altii. Rapesce-o prin usura! — Apoi vedi pre omulu acél'a? Dusimanii lui ti-lu cumpera! Cauta de li-lu vinde! — Si inim'a lacoma a omului asculta cu placere aceste sfaturi reu voitórie ale patimei, uita compatimirea si mil'a, si mereu se impetresce, mereu duhulu necuratu o stapanesce si o indémna se adune avutii, cari i-se prefacu in curse si lantiu, ca lacomului Juda!

Pricepeti acum Iub. A. ca patim'a este unu duhu necuratu, carele stapanesce pre omu in daun'a lui temporaria si vecinica? Mi se pare ca inca nu. Se mergemu deci mai departe!

Se intempla adese in lume, ca unu omu vatema pre altulu cu voia séu fara de voia. Ce ar trebui se face celu vatematu? Ar trebui se mérga la acél'a, si se-lu „*certe între sine si între elu singuru,*“ precum demanda Domnulu. Asia ar fi bine, ar fi folositoriu si ar dovedi, ca domnediescele invetiaturi au prinsu radacini, au inceputu a cresce si a se desvolta între crestini. Ce se intempla inse in fapta? Vine patim'a ambițiunei si sioptesce celui vatematu: Tu se te duci la densulu? N'ar fi acést'a o a dou'a umilire pentru tine? Chiar de ar veni densulu la tine si ar staruí dile întregi in genunchi a-ti cere ertare, onórea ta ofensata nu-ti permite a i-o da! Elu este unu misielu! Mai multu inca, este cum dice si legea, unu paganu si vamesiu! Tractéza-lu deci ca pre atare. Gonesce-lu, strica-i, nimicesce-lu! Cere in schimbú pentru onórea ta vatamata reputatiunea lui, positiunea lui, sangele lui. Lovesce pre armatoriulú pana in alu siéptelea neamu si ur'a ta se nu o impace nici mórtea! — Asia i-sioptesce patim'a si nenorocitulú asculta de aceste siópte reu voitórie, urméza sfaturiloru loru, pornesce pre calea isbandei si da locu urei in inim'a sa, in aceea inima, carea e creata pentru iubire, pentru compatimire, pentru mila. Si ce dobandesce? In lumea acést'a o viétia plina de turburari si necazuri si in cealalta osanda vecinica, ca-ci „*totu celu ce se mania pre fratele seu este vinovalu judecatii, si cine va dice fratelui seu: Nebune! va fi vinovalu matchei focului*“ (Mat. V. 22.) dice Dlu!

Speru ca cunósceti acum deajunsu patimile si urmarile loru gróznice si ve rogu a-mi crede, ca densele au prefacutu pamentulu acést'a pentru multi intro vale a plangerii. Fugiti de patimi, delaturati-le si le inlocuiti prin virtuti si adeveru, adeveru dicu voue ati facutu din pamentulu acést'a unu raiu! Dar cum? Este posibilu acést'a? întrebati voi. Da! „*Tóte se potu credinciosului*“ ve asigura Dlu in evangeli'a sa de astadi. Inse despre lecuirea patimiloru in partea a.

II.

Ori ce sfatu, ori ce admonare, ori ce oprire, ori ce pedepsa este zadarnica la cei patimasi. Lotrulu se pedepseste destulu de aspru, si totusi fura. Adulteriulu este destulu de batjocoritu, si totusi nu se lasa de patim'a sa. Ceea ce inse nu pote sfatulu si admonarea, ceea ce nu pote oprirea si pedeps'a, aceea o face credinti'a cu darurile sale binecuvantate. Ca-ci ea nu procede ca amicul sfatuindu, ori ca parintele admonandu, ori ca statulu oprindu, ori ca judetiulu pedepsindu. Ea dispune cu totul de alte mijloce. Ea nobilitéza semtiurile, si astfeliu potolesce patimile! De esemplu servésca-ve Saulu. Elu erá celu mai aprigu gonitoriu alu crestiniloru si ur'a lui in contra loru si in contra credintiei loru era nemarginita. Si totusi numai o radia a acestei credintie lu-luminéza, si atât'a e deajunsu ca ur'a lui se inceteze si se faca locu iubirei celei mai curate. Vedeti ce póte credinti'a! Ea nu stinge numai ur'a, ci si tóte cele lalte patimi ale lui precum setea de gonire, isband'a, crudimea. Saulu se preface in marele apostolu Pavelu, intrunu omu cu totul nou. Elu nu mai uresce, ci iubesc pre toti, si invétia pre toti adeverat'a iubire. Elu nu gonesce mai multu, ci ajuta celoru goniti de sórte si de ómeni. Elu nu insetéza mai multu dupa resbunare, ci staruesce intru a indupleca ómenimea ca se parasésca, si se despretiúesca isband'a. Elu nu este mai multu omulu celu erudu, carele fara mila léga pre nevinovati, si-ii téscesc inaintea unui judetiu impetritu si tiranu, ci acuma e blandu, acum e compatimitoriu, acum e binefacatoriu, si ne invétia: „*Fiti mie urmatori precum si eu lui Cristosu*“ (I Corint. XI. 1.) Credinti'a crestinésca potolosce deci patimile.

Dar nu numai dens'a face acést'a. Mai sunt si alte remedie in contra patimiloru, si le aflamu si pre aceste insirate in St. Evangelia de astadi. „*Acestu feliu nu ese, fara numai cu rogatiunea si cu postulu*“ (Marc. IX. 29.) ne invétia ea. Éca deci alte doue remedie in contra patimiloru!

Rogatiunea adeverata potolesce patimile. Ca-ci celu ce se róga ferbinte si intru adeveru, acel'a nita lumea si cele din lume, si se desfatéza si se intaresce numai in convorbire sincera si evlaviósa cu Creatorulu, cu Parintele, cu Ddieulu seu. Elu nu mai afla tempu se privésca la desfatarile lumesci, ca-ci ochii mintii si ai inimei sale sunt tientiti spre cériu, de unde vine totu ajutoriulu. Elu nu mai gandesc la placeri si pofte, ca ci uniculu gandu alu inimei sale este se spue Parintelui cerescu doririle sale. Elu nu mai espune semtiemintele sale patimiloru, ca-ci li-a jertfitu pentru totu deun'a Ddieului seu! Intru adeveru rogatiunea este celu mai puternicu scutu in contra patimiloru! Departa-ti acestu scutu binecuvantatu si omulu devine prad'a loru. Acést'a o vedemu la Davidu. Densulu, candu se róga din adunculu sufletulu seu lui Ddieu, invinge pre Filisteannulu, scapa de persecutiunile lui Saul, dobandesc regatulu, invinge pre inimizii sei, este stimatu si pretiuitu de toti. Candu inse incéta a se rogá, angerulu pazitoriu lu parasesc. Elu vede pre Versavia, comite adulteriu, ucide pre Uriu si devine unu indoitu criminalu. De aceea si marturisesce Solomon: „*Si am cunoscutu, ca nu voiu poté fi altcum infrenatu, de nu-mi va da Domnulu, si m'am rogatu Domnului*“ (Intiel. VIII. 21.) Éra Domnulu nostru Isusu Cristosu ne sfatuesc cu totu deadinsula la rogatiune dicendu: „*Privighiati si ve*

rogati, ca se nu cadeti in ispita“ (Mat. XXVI. 41.) Rogatiunea este deci unu puternicu mijlocu in contra patimiloru.

La credintia si rogatiune adaugeti inca si postulu si veti alungá patimile cu deseversire dela voi. Ca-ci postulu inca este unu mijlocu in contra patimiloru. Elu domolesce sangele si slabesc trupulu, elu ucide tota poft'a rea si tóta patim'a, elu destépta mintea si nobilitéza inim'a. Fiindcá postulu se cuprinde nu numai in retienerea dela bucate, ci si dela fapte rele, celu ce postesc se indura spre totu omulu seracu si lipsitu, elu nu invidiéza pre rime, elu urméza dreptatii, uresce necuviosia, despretiuesce clevelele si vorbele de nimicu, si fuge de tóta necurati'a. Postulu adeveratu cu unu cuventu este mórtea patimiloru, ca-ci aceste si-afla nascerea, crescerea si intarirea numai in necumpetulu nostru. De aceea ne si indémna Dlu: „*Luati aminte de voi insive, ca se nu se ingreuneze inimile vóstre cu satiulu mancarii si cu beti'a*“ (Luca XXI. 34.)

Éca deci Iub. A. v'am aretatu urmarile patimiloru. Sunt grozuice intru adeveru. Ne rapescu fericirea vremelnica si vecinica. V'am aretatu inse si lécurile, pre cari le poteti intrebuintia cu multu folosu in contra patimiloru. Sunt credinti'a, rogatiunea si postulu. Prinde-veti deci de lucru. Fugiti de patimi, tieneti credinti'a, imbratiosiatu rogatiunea, induleciti postulu, ca-ci numai intrensele e mantuire de patimi. Cu unu cuventu feriti-ve de tóta intinatiunea sufletésca si trupésca, ca imbracati in ómulu celu nou se serbati cu vrednicia si sant'a diua a invierii, ce ne astépta „*ca-ci acést'a este voi'a lui Ddieu, santirea vóstra, ca se ve feriti de adulteriu; ca fia care din voi se-si scie pazi vasul (adeca trupul) in santienia si onóre; nu in patima de pofta, ca si paganii, cari nu cunoscu pre Ddieu; ca nimenea se nu tréca si se se lacoméscu in lucru asupra fratelui seu, ca-ci Domnulu este resbunatoriu pentru tóte aceste precum si mai nainte v'am disu si am marturisitu.*“ (I. Tesal. IV. 3—7.)

Éra Tu Dómne, Mantuitoriule, Cristóse indura-te spre noi! Éta ispite nenumerate din tóte partile ne incungiara pre noi! Poft'a trupului, poft'a ochiloru si orgoliulu vietii de multe ori ne-a aruncatu in focu si de multe ori in apa si si acuma cércu se ni confundu in noroiulu patimiloru; de unde nu este mantuire. Credem tie Dómne! ajuta necredintiei nóstre! Vina cu darulu teu, si apuca inimile nostre si le radica si le scóla si ne scapa pre noi de totu reulu. Amin.

Sredistea-mica in 14 Martiu 1881,

Mihailu Juica

presbit. or. rom.

Viéti'a si faptele lui Constantinu Negri.

Raportulu d-lui A. Vizanti.

(Continuare.)

Intre aceste sosi o di, candu fisionioma tieriei deveni posomorita. Incepura conferintiele pregatitoare pentru incheerea paceri. Ele se tienura antaiu la Vien'a, apoi la Constantinopolu. Turcii isbutisera a se luá nisce dispositiuni contrarie drepturiloru de autonomia ale tieriei. Scirea produse unu efectu durerosu in tóta tier'a. In alte timpuri, lucrulu ar fi trecutu póte neobservatu; sub Ghica inse, si sub unu

guvernu, in care figurá Negri cá ministru, nici-odata. Atunci Domnitoriulu tieriei, sub indemnulu consiliariloru si alu opiniunei publice, subscrise si tramise atát la Constantinopolu cât si la Paris unu memoriu fórté energicu, demnu si bine-cugetatu, prin care protestá in contra incalcariloru proiectate a se aduce vechiloru imunitati si privilegii ale tieriei. Meritulú acestui documentu, care mai pe urma a servitu de basá discusiuniloru si lucrariloru congresului de Paris, sta mai cu séma in faptulú, ca acum, pe fatia si in modu oficialu, se rostese pentru Unirea Principatelorú, asia precum Negri o facuse cunoscuta si o sustienuse cu ocasiunea diferiteloru missiuni, ce i-s'a fostu incredintatu din partea guvernului, pe langa conferintiele din Viena si acele din Constantinopolu (1855—56).

Energi'a si tactulu diplomaticu desfasuratu atunci de Negri atát in cestiunea întórcerei Basarabiei si a mosiloru inchinate, cât si in aceea a unirei si a garantarei autonomiei tieriloru, i-atrasedu numai stim'a si iubirea Romaniloru, dar chiar si pe a diplomatiloru straini. De pe atunci, toti vediuara intr'insulu síof'a unui ageru si iscusitu bárbatu de statú.

Congresulu din Paris ce ocupa de romani si incheiandu pacea, intre altele, hotari a consulta dorintiele si parerile poporatiunileru, in care timpu unu guvernú provisoru trebuia se iea loculú Domnitoriloru de atunci.

Sórtea tieriei era in jocu, momentele erau in jocu, momentele erau solemne; Negri intorsa in tiera, nu inceta de a incungiurá tronulu cu sfátulu si luminele sale.

„Atunci, dice patriotulu biografu alu lui Negri, nemultiamiti ca au pledatu inaintea Europei caus'a tieriei, caus'a santa a unirei, Grigorie Ghica Voda si vredniculu seu ministru au intreprinsu gréu'a sarcina de a desteptá spiritulu publicu in tiera, de a o pregati pentru decisiv'a lupta ce incepea. Acést'a chiamare si Domnulu si ministrulu au intielesu o si au implinit'o. Spre a provocá chiaru manifestarea dorintieloru unioniste si liberale ale natiunei, au plecatu amendoi cá nisce adevérati pelerini, prin judetie din orasiu in orasiu uitandu, ca era Domnu si ministru, si neconsiderandu-se de cât cá nisce apostoli ai Romanismului. S'au pusu in relatiune cu totii; au vorbitu cu toti cetatenii fara deosebire de clasa seu avere, propoveduindu, indemnand, rugandu si stimulandu pe toti in tóte modurile, numai se fia pentru unire.*)

*

Resultatele acestei propagande sunt cunoscute si manósele ei fructe le culegemu pe tóta diu'a prin forti'a, care ne-a adusu unirea.

Lupt'a a fost crancená pentru libere alegeri! Totusi reprezentantii esiti din urnele electorale ale Moldovei in diu'a de 10 Septembrie fura aprópe in unanimitate pentru unire. Dorintiele exprimate de densii in numele natiunei formara bas'a constituirei moderne a Romaniei libere si independinte.

Negri, alesulu Galatiului, fu unu membru influente alu acestei Adunari memorabile. Elu lua parte activa la tóte lucrarile si resolutiunile ei si o presida pana la fine cu tactulu si impartialitatea, cu

acea blandétia de maniere, intru care nimene nu-lu potea intrece. Meritulú actelorú acestei Adunari-mame revine in buna parte si lui Negri, atát pentru spiritulu salutaru ce a sciutu se-i inspira, cât si pentru directiunea ce i-a datú cá presiedinte.

Cu modulu acest'a, tóte ideile si insemnate cestiuni inmgurite la Manjina si imbococite sub guvernulu, din care a facutu parte, acuma, sub auspiciile Adunarei ad-hoc condusa de densulu, inflorira si se desvoltara. Representantulu Galatiului fu correctu si consecinte cu totu ceea ce vorbise si sustienusa alta-data. Voturile si discursurile sale o probéza. Asia dupa resolvirea si proclamarea celor patru puncte (Autonomia, Unirea, Neutralitatea si Domnu strainia cu regimu constitutionalu) candu Adunarea, pentru a respunde si altoru cerintie ale natiunei, s'a ocupatu cu institutiunea Senatului, Negri a votatu contra. Candu a fost inse vorba de Improproprietarea tieraniloru, elu si-a spusu opiniunea s'a pe fatia si motivatu in favórea improproprietarei.

Mai multu de cât atát. Elu, care era boeru din neamu in neamu, a ridicatu vocea s'a puternica si autorisata in favórea acelei clase demostenite si, in siedinti'a de la 18 Decembre 1857, unindu-se cu cinci deputati tierani, a luatú initiativ'a unei propuneri *) pentru care atunci poporulu l'a aclamatu si l'a ridicatu pe bratie **), ér adversarii improproprietarei jura ura si dusmania. Al. I. Cuza inca a fost unulu din sprrijinitorii acestei propuneri.

Dupa rostirea Adunariloru ad-hoc, cestiunea tieriloru intrandu érasu in man'a diplomatiei, cá toti romanii, Negri asteptá cu impatientia hotarirea Europei. Acést'a se dedú in fine prin Conventiunea din 7 Augustu 1858. Ea consacra antic'a nóstra autonomia, bazele sistemuii constitutionalu cu controlulu

*) Éta motivele propunerei prezentate de Negri:

„Fiinduca inainte de tóte insghebarea si traianicia a unui statú nou trebuie se se razeme pe elemente puternice; Cá acele elemente trebuie si ele se si traga puterea lorú din asiediari, cari se corespundera la aseminea sfersitu; Cá unulu si celu mai temeinicu din acele elemente, la noi, este glót'a poporulu lucratoru de pamentu; Cá acelu poporu numai este agricolu si cá printr'insulu s'a desvalitu si are a se desvali lucrulu pamentului, celu mai insemnatu si obstescu isvoru de bogatia a tieriei acesteia; Cá tier'a tuturorú se alcatuesce de parti din ea a fiecaruia, cari la unu locu aceste, inchiaga marele totalu alu patriei comune; Ca in marea familia a unei natiuni, partea fia-caruia de tiera este aceea, care pe toti i-léga cu patri'a intréga si siluicu ii impinge catra aperarea, intemeierea si inflorirea ei, de vreme, ca binele obstescu cuprinde neaperatu in sine si binele fiecaruia in parte; Cá pertru a conlucrá cu durere si santa datoría la statornicirea, inflorirea si mai vertosu la apararea tieriei, trebuie ca elementulu celu mai numerosu si temeinicu alu acestei tieri se fia strinsu legatu de ea, in cât pentru a apera ceva trebuie se aiba si ceva de aperatu;

„Apoi pe asemenea cuviute, josu iscalitii propunu:

„Improproprietarea locuitoriloru sateni.“

(Semnati) C. Negri, Saducanu Sava, Ion Levarda Ión Róta, Vasile Balasin, Dan Balanu. Vedi búletinulu siedintieloru Adunarei ad-hoc din 19 Decembre 1857).

**) Bolintinia nu, „Caletorii in Moldov'a“ pag. 24.

*) Biografia lui C. Negri de G. Missail, pagina 113—114.

unei singure camere si principiile mai multor reforme sociale si politice. Nu admitea, inse, nici principiul domniei ereditate cu principe strainu, nici unirea nationala complecta. Astfelu acést'a organizare, pretinsa definitivu pentru Principate, nu satisfacea tóte dorintiele exprimate de densele. Lucrulu se indeplini inse, de si numai in parte, prin adunările patriote esite din prim'a incercare a noului sistem. Defectele, legi electorale fusesera inlaturate prin o sincera aplicare si prin silintiele ce-si au datu toti de a pune interesele tiei mai presusu de ori-ce. Negri a fost alesu atunci in Tiér'a-de Josu, anume in partea reintórsa Moldovei prin tractulu de Paris. Dar n'a voitu se participe la lucrările Adunarei. Cu tóte invitatiunile unanime si staruitoare ale Adunarei, elu persista in demisiunea s'a si, aratandu-i durere si adenc'a s'a parere de reu, ii multiami scriindu-i, ca „o va insoti ferbinte cu voturile sale si afara din sinulu ei, in viitórele hotariri pentru binele tiei.“ Motivele acestei demisiuni elu singuru nu le-a spus. Totusi dupa versiunea cea mai acreditata atunci, alegerea s'a, neintronindu tóte conditiunile cerute de legea electorala si anume aceea privitoare la censulu necesaru pentru a fi alesu, Negri n'a voitu se inaugureze nou'a era de regimu parlamentar printr'unu precedentu, care ar' fi fost o ofensa si pentru lege si pentru moral'a publica.

(Va urmá)

Concertulu G. Dima in Aradu.

Vechiu cá timpulu este adevverulu, ca o natiune numai atunci progreséza iu adevveru, candu progresulu ei se manifestéza pre tóte terenele si in tóte directiunile. Acestea ne venira aminte, cand ne apucaramu a reportá despre concertulu datu de cunoscutulu artistu dlu G. Dima Duminec'a trecuta in Arad.

Acestu concertu a reusitu splendidu. Publiculu cunoscea destulu de bine pre dlu Dima din repórtele publicate in diurnale, dar realitatea ne a infacisiatu pre dlu Dima in colori multu mai subline, decât ce erau acceptările si credinti'a nóstra inainte de concertu.

Program'a publicata de noi in nrulu trecut carea continea nescé numere destul de grele, a fost esecutata cu atât'a precisiune, incát toti cei de facia au vedutu in dlu Dima pre adevveratulu artistu, pre omulu, carele prin art'a sa face cu totu dreptulu fala si onóre numelui de romanu. Dar spre orientare se ascultamu ce dicu despre acestu concertu foile streine din locu:

„Arader Zeitung“ scrie in privinti'a acést'a urmatórele:

Concertulu tienutu in diu'a de 27 Martie in sal'a institutului teologicu romanu de aici a reusit cât se póte mai bine. Premitemu inse reportulu nostru, ca dlu Dima n'a avutu de scopu a dá aici unu concertu. Elu s'a decisu la acést'a numai in urm'a rogarii mai multor amici si cunoscuti ai sei, cari au voitu se-se folosésca de ocaziunea trecerii sale prin Arad in calatori'a sa spre Transilvani'a. Dlu Dima si-a facutu studiele sale in Germani'a, si este o persóna bine cunoscuta in cercuri musicale. Prin talentu si diligentia i-a succesu, precum audimu a obtiené la conservatoriulu din Lipsca in primavér'a anului trecut premiuulu „Mozart.“

Publiculu de facia a fost surprinsu de art'a dlui Dima. Elu dispune de o voce de basu placuta si so-

nora, si esecutá piesele din programa cu adevverata arta. Elu esecutá splendidu ari'a cea frumósa din oratoriulu „Paulus“ de Mendelssohn, ér in balad'a „Archibald Douglas“ de Loewe se distiuse prin variatiunile sale adevverate dramatice. Totu cu asemenea precisiune esecutá si celelalte trei numere din programa. secerandu aplause, ce pareau, ca nu se mai finescu. Desi in sér'a concertului era o plóia torentiala, totusi aparuse unu publicu alesu si numerosu. La finea concertului se audiá din tóte partile dorinti'a, cá dlu Dima cât mai curendu se debuteze inaintea publicului nostru intr'unu concertu mai mare. Totu in asemenea modu se exprimara si celelalte foi din locu „Alföld“ si „Arad és Vidéke.“

D i v e r s e .

* Proclamarea Romaniei de regatu. Sambata in 14/26 Martie camer'a si senatulu Romaniei a votatu in unanimitate urmatori'a lege:

Art. I. Romani'a ié titlulu de Regatu.

Domnulu iei, Carol I, ié, pentru Sine si mostenitorii Sei, titlulu de Rege alu Romaniei.

Art. II. Mostenitoriulu Tronului va purta titlulu de Principe Regalu.

In aceeași di la órele 6 ambele Corpuri Legiuitoare, avend in capu pe presiedintii lor, Principele Dimitrie Ghika si d. C. A. Rosetti, pe I. S. S. Mitropolitulu Primatu, impreuna cu PP. SS. LL. Episcopii eparhioți, s'au presentatu la Palatu spre a supune M. S. R. Domnului voturile date de Senatu si de Adunarea deputatiloru. Dupa ce au fostu introduse in sala Tronului, unde erau facia si d-nii ministrii, Mariile Loru Regale 'Si-au facutu intrarea si S'au suitu pe Tronu, in midiloculu celoru mai viui aclamatiuni. D-nii presiedinti alu Senatului si alu Adunarei deputatiloru s'au infatisiatu inaintea Mariiloru Loru Regale, si presiedintele Senatului a rostitu urmatórele cuvinte:

Maria Ta,

Suntu mândru si fericitu ca sórtea m'a desemnatu a veni din partea Senatului si Adunarei deputatiloru, spre a da citire Mariei Vóstre Regale, legei ce s'a votatu asta-di de ambele Corpuri Legiuitoare, si prin care se incoronéza dorintiele intregii Romanii.

La acestea Domnulu a respunsu urmatórele:

Mare si solemnú este momentulu in care reprezentantiu natiunei au venitu in giurulu Meu, spre a Mi supune hotarirea unanima a Corpurilor Legiuitoare. Elu incepe o fóia noua in cartea in care sta scrisa viéti'a poporului Romanu, si incheie o perióda plina de lupte si de greutati, dar si bogata in barbatesci silintie, in eroice fapte. In acestu momentu, voiu repeta ceea-ce am spus totdean'a, ca vointi'a natiunei a fost pururea calauza Domniei Mele, De cincispredece ani sunt Domnulu incungiuratu cu dragostea si cu increderea natiunei; aceste sentimente dilele bune le-au inveselitu, dilele grele le-au intaritu intre noi. Mândru dar am fost ca Domnu, scumpu Mi-a fost acestu nume pe care s'a revarsatu in trecut raze de glorie si de marire; pentru viitor inse Romania a crediutu ca este necesariu si conformu cu intinderea, cu insemnatarea ei cu puterea dobandita si manifesta prin acte neindolnice si cari au inaltiatu numele ei, de a se proclama in Regatu. Nu dar pentru Mine personalu, ci pentru marirea

tierii Mele primisec titlulu care esprima dorintia cea mai viua care arde de atata timpu in peptulu fierului Romanu, dar care nu schimba intru nimicu legaturile strense stabilite intre natiune si Mine, si care au doveditu cât sunt de tari evenimentele ce le am petrecutu impreuna.

Fie ca primul Rege alu Romaniei se se bucure de aceiasi iubire ca acelu care pana astadi a fost si remane Domnulu ei; ca-ci, pentru Mine, dragostea acestui nobilu si vitézu poporu, carui am datu inim'a si sufletulu Meu, este mai scumpa si mai pretioasa de cât tôte maririle cari incungióra Corón'a.

Aceste cuvinte, des intrerupte de aclamatiunile esistentiei, au fost urmate de urarile cele mai entusiaste. Apoi Domnulu, pogorandu-Se de pe Tron, a subscrisu, in fati'a reprezentantiloru natiunei, decretulu de sanctionare a legii.

Majestatile Loru, neincetatu aclamate, S'au apropiatu apoi de d-nii presiedinti alu Senatului si alu Adunarei deputatiloru, precum si de I. P. S. S. Mitropolitulu Primat si de PP. SS. LL. parinti Episcopi, le-au multiemitu pentru urarile exprimate, si S'au intretienutu asemenea, in modulu celu mai gratiosu, cu d-nii senatori si deputati.

Iu timpulu cât au duratu acést'a ceremonie, o nenumerata multime, cumpusa de persóne din tôte starile sociale, se adunase impregiurulu Pelatului si pe stradele laterale manifestandu, prin nesfarsite urari, fericirea cu care participa la marele actu proclamatu de reprezentantii natiunei.

Majestatile Loru, incungiurate de I. P. S. S. Mitropolitulu Primat, de d-nii presiedinti, alu Senatului si alu Camerei si de d. presiedinte alu Consiliului de ministri, S'au aretatu pe balcon si au multiemitu poporului, venitu spontanu pentru a saluta pe Regele si Regina Romaniei.

* Majestatile Loru Regale si Regin'a Romaniei. Luni la 11 óre diminéti'a au asistatu la TeDeum, in sant'a Mitropolia. Mitropolitulu Primatu, incungiuratu de inaltulu cleru, a chiamatu binecventarile A-Tot-Puternicului asupra Regatului. Dnii ministri, Senatul si Adunarea deputatiloru, inaltele corpuri ale Statului, consiliulu comunalu alu capitalei, functionarii superiori ai autoritatiloru publice, oficiiri, generali si superiori din armata si din gard'a nationala, erau facia la acést'a ceremonia. Detasiamente din tôte corpurile trupeloru din garnisóna erau insirate in curtea Mitropoliei. Dupa terminarea oficiului divinu, Regele a trecut u inaintea frontului trupeloru, cari lau aclamatu cu urari entusiaste, apoi Majestatile Loru s'au intorsu la Palatu. Pe la 6 óre o lunga colóna de tineri se indrepta spre palatu, precedata de music'a rosioriloru. Doi tineri, felicitara pe Majestatile Loru in numele tinerimei scóleloru romane. M. S. Regele chiamá pe unulu din ei si insarcina se multiamésca camaradiloru sei. Pe la 7 óre stradele erau iluminate si la 7^{1/4} urma o manifestatiune a juniloru comercianti, care fú primita de Majestatile Loru. Regele si Regin'a au esitu pe stade in trasura a la Daumont. O imensa aclamatiune isbucni din tôte pepturile, când trasur'a regala esi din curtea palatului: Se traiésca Regele! Se traiésca Regin'a!

* Dupa atentatulu dela 1 Martie, Tiarulu fiind transportatu muribund la palatu, sotii'a s'a speriata, princes'a Dolgoruki, alergá cu totulu desperata pentru ca nu putea audi nici-o vorba de mangaere din partea sotiiului ei. Dupa ce inchise cu mana, plina de

iubire, ochii Imperatului, cadiu intr'o criza nervósa si ceru se-i aduca pe copii, ca se le planga viitorulu in fati'a tatalui loru mortu. Venind copii ea se linisti putinu si plangea in sine. In momentul acela, apare tinera Imperatésa, imbratisiéza si seruta pe trist'a veduva, pe cand Imperatulu mangaiá pe copii. Marele principe Mihailu Nicolaevici se arata asemenea fórte intim catra princesa; ce e mai mult, o invita ca la cazul daca in cursulu solemnitatiloru de doliu n'ar voi se remaie in palatulu lui, privindu-lu ca proprietatea sa. Parechea imperatésca promise ca se va interesa de crescerea si viitoria cariera a tineriloru principii, totdeun'a in sensulu inrudirei. Loculu unde a cadiutu Alexandru II e imprejmuitu si acoperitu cu flori. La coltiurile imprejmuirei se afla patru olivi frumosi d'o inaltime de trei metri. Desasupra se intindu, ca unu Baldachinu, din verfulu fie carui olivu, ramuri cari se incrucisiéza si cari in punctulu unde se intalnescu sunt acoperite de o coróna imperatésca inconjurata de foi dese de olivu. O icona a Maicei Domnului e asediata in partea despre canalu; suptu densa sta pulmulu pacei. In mijlocu e ridicata o piramida de flori. Dintre multele si scumpele coróne ce acopera imprejmuirea imbracata in negru, un'a atrage mai multu atenti'a publicului. In mijloculu ei se afla urmatórea inscriptie in flori bine descifrabila: *Tiarulai si tatalui*. Doi soldati pazescu loculu de doliu. „Resb.“

† **Necrologu.** Elisabeta Polisiu nasc. Codreanu in numele seu, a fiului seu Romulu, a cumnatiloru sei Teodoru Polisiu, a cumnatei Maria marit. Albertu, a fratiloru sei Ioanu Codreanu, Nicolau Codreanu, a suroriloru Alesandra Codreanu marit. Popoviciu, si Ecaterina Codreanu, asemine si a tuturoru consangeniloru, — cu profunda durere aduce la cunoscintia, cá ibutilu sociu, respective tata, frate, cumnatu si consangénu Nicolau Polisiu notariu comunalu in Siclau au reposatu in Domnulu la 1 Aprilie (20 Martie) 1881, in alu 40 anu alu etatii si alu 15 alu casatoriei. Osemintele reposatului se voru asiediá la odihna eterna in Siclau la 4 Aprile (23 Martie), diminéti'a la 10 óre. Siclau, la 1 Aprilie (20 Martie) 1881. Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecventata.

* Porumbei calatori. — Unu diaru germanu publica amenuntele urmatóre asupra statiunii centrale militare a porumbeiloru calatori, infintiata de guvernulu germanu. Acést'a statiune se afla la Colonia in monastirea santului Pantalean. Partea inferióra a cladirii servece de locuinta directorului si contine biurourile; in partea superióra sunt porumbariele. O imensa colivia de fire de feru, se radica intro parte a cladirii; aci stau porumbeii tóta diua. Calatorii se facu necontenitu si sunt scurte iérna si lungi véra. Toti porumbeii sunt crescuti la Colonia, de unde se espediéza la statiunile stabilite la Maientia, Strassburg si Metz. Statiunea centrala este legata cu cea din Berlin prin popasuri intermediare. Tôte servitiile sunt destinate pana acum numai pentru servitiulu fortaretiiloru de la frontariile apusane ale imperiului pentru ale pune in positiune de-a comunica între ele in casu de asediu. Indata ce stabilimentulu de la Colonia va avea unu numeru indestulitoru de porumbei calatori, se vor organisá asemenea statiunei si la fruntari'a orientala a imperiului. De câtva timpu, tôte fortaretiile rusesci de la fruntari'a occidentala posedu statiuni de porumbei calatori, „Rom.“

Concurs.

Pentru ocuparea prin alegere a postului investiatorescu la class'a superi'ora (II) din cetatea *Jul'a magiara*, (districtul Bichisfu) se escrie concursu pe terminulu: *6/18 Aprile 1881*. (a 2-a di de santele Pasci), dupa sant'a liturgia.

I. Emolumintele :

1. Cortelu in natura.
2. 500 fiorini in v. a. dreptu salariu anualu.
3. 20 fiorini pentru incaldirea locuintiei investiatoriului preste i'erna. (Era pentru incaldirea sc'olei trei orgii de lemne in natura.)
4. Accidentiele dela inmormentari, ori alte functii bisericesci, la care ar fi poftitu.

II. Cualificatiunea recurentului.

A) Testimoniu despre absolvirea preparandiei si facerea examenului de cualificatiune.

B) Purtare morala buna.

C) Pe langa limb'a materna se scia perfectu si limb'a magiara.

III. Detorintiele extraordinarie ale alegendului.

a) Conducerea stranei si a corului in si afora de biserica si sc'ola.

b) Din 2—3 studii a face eleviloru explicari si in limb'a magiara, ca insusindu-si dinsi si terminii magiari, se p'ota de-a dreptulu intrá si in sc'olele mai inalte ale statului.

Doritorii, cari voru a reflectá la acestu postu, au se-si ina'nteze petitiunile lor, instruite cu trebuinti'osele dovedi, la subsemnatulu comisariu consistorialu in Aradu, celu multu pana sér'a la 6 ore din 5/17 Aprile 1881, si pana in diu'a alegerei, in di de Domineca, séu in di de missa, sé-se presenteze in biserica, spre a cantá.

Comitetulu parochialu.

Prím: **Mircea Vasiliu Stanescu**, m. p. Comisariu Consistorialu esmisu cu harti'a de sub Nrulu 131/881. scol.

La vacant'a parochia de a III-ia clasa din comun'a *Selbagielu*, in protop. Lugosiului, cottulu Carasiu-Severinu, se escrie concursu cu terminu pana la *5-ia Aprile vechiu a. c.* — in care di se vá tiené si alegerea de preotu.

Emolumintele suntu: un'a sesiune parochiala din 32 jugere de pamentu, cate 15 oche eucurudiu despoiatu dela 105 case si stol'a usuata.

Recursele timbrate si instruate in senulu statut. org. bis. au ase adresá catra on. sinodu parochialu gr. or. din *Selbagielu* si a se tramite dlui Georgiu Pesteanu protop. in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu D. protop: tractualu.

Pentru deplinirea parochiei vacanta *Juonesci*, filiatulu Cermurea protopresbiteratului Halmagiului, se escrie Concursu cu terminulu de alegere pe diua de *14 Aprile st. v. a. c.*

Cu acesta parochie suntu impreunate urmatorele emoluminte anuali:

a) birulu anuala dela 117 Nr. de casa computatu in bani 165 fl. 50 cr.

b) dupa colcualulu mediu a veniteloru parochialu stolare la anu 235 fl. — de totu venitululu anuala 400 fl. 50 cr.

Doritorii de a ocupa acésta parochie suntu avisati recursele proviedute cu testimoniu de teologie si cualificatiune adresate. Comitetalui parochialu a le tramite subscrisulu pana la diua alegerei la Halmagiu.

Ioanu Groza
protopopu.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Pentru ocuparea postului de investiatoriu la sc'ola confesiunala gr. or. rom. din comun'a *Tolvadia*, protopresbiteratului Ciacovei, — comitatulu Torontalu se deschide concursu pana in *5 Aprile st. vechiu a. c.* in carea di se va tinea si alegerea.

Emolumintele suntu:

a.) In bani gata 166. fl.
b.) 40. Meti grau
c.) 7 Orgii de paie, din care are a-se incaldi si sc'ol'a.

d.) Pentru conferintie 10 fl.

e.) Pentru scripturistica 10 fl.

f.) Pamentu aratoriu $1\frac{3}{4}$ jugere

g.) Cortelu liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupa acestu postu suntu avisati a-si tramite recursele lor instruate in sensulu statutului org. bis. adreseate catra comitetulu parochialu, — ale tramite administratorelui protopopescu Paulu Iancu in Ciacov'a.

Tolvadia 26 Fauru 1881.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu adm. protop.

Conformu decisiunei Ven. Consistoriu alu Caransebesiului din 30 Decembre 1880 Nr. 1066 B. se escrie concursu pentru unu postu de capelanu, prelanga parochulu actualu din *Ceresiu-Timisiu*, si filia *Maguri*, in protop. Lugosiului, cottul Carasiu-Severinu, cu terminu pana la *25 Martiu v. a. c.*

Emolumintele suntu: 16 jugere de pamentu, a trei'a parte din birulu preotiescu si din stol'a eventuala, dela Ceres-Timisiu si Maguri, precum si cortelu liberu din partea preotului.

Recursele instruate in sensulu statut. org. bis. au a se adresá catra on. sinodu parochialu gr. or. din Ceres-Timisiu si a se tramite dlui Georgiu Pesteanu protop. in Lugosiu.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu D. protop. tractualu.